

ת"פ 40921/03/19 - מדינת ישראל נגד שרה אילייב

בית משפט השלום בקריית גת
ת"פ 40921-03-19 מדינת ישראל נ' אילייב

לפני
בעניין:
כבוד השופט טל לחיאני שהם
מדינת ישראל
באמצעות ב"כ עו"ד אורטל ליברזון

המאשימה

נגד

שרה אילייב
באמצעות ב"כ עו"ד איתמר סיון

הנאשמת

גזר דין

כללי

1. הנאשמת הורשעה, בהתאם להודאתה בעובדות כתב האישום המתוקן, בביצוע עבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש, עבירה לפי **סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז-1977** (להלן: "**החוק**").

מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי ביום 29/06/18 בשעה 05:00 או בסמוך לכך, שהתה הנאשמת בחוף ניצנים, ובאותה העת שהתה במקום אף הגב' ר.ג.ט (להלן: "**המתלוננת**") עם קבוצת אנשים.

במועד זה, הניפה הנאשמת בקבוק אלכוהול לעבר המתלוננת והכתה באמצעותו בראשה. כתוצאה מהמתואר נגרמה למתלוננת חבלת ראש שהתבטאה בחתך בו בוצעה סגירה באמצעות סיכות.

הסדר הטיעון

2. בין הצדדים הוסכם כי הנאשמת תודה ותורשע בכתב האישום המתוקן, ותופנה לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן בטרם טיעון לעונש, מבלי שהושגה הסכמה עונשית כלשהי, אולם צוין כי לאחר קבלת התסקיר ישובו הצדדים להידבר.

ב"כ הנאשמת עתר כי שירות המבחן יבחן שאלת ההרשעה בעניינה של הנאשמת.

תסקיר שירות המבחן

עמוד 1

3. מתסקיר שירות המבחן מיום 16/12/20 עלה כי הנאשמת בת 23, נעדרת עבר פלילי, ואם ל-2 ילדים, הבכור בעל צרכים מיוחדים, ממערכת יחסים מורכבת קודמת, כיום בהיריון מקשר זוגי חדש. הנאשמת לא עובדת, מוכרת כבעלת 64% נכות רפואית בשל נכות בידה, ומתקיימת מקצבת הנכות שלה ושל בנה, וכן זוכה לסיוע בשכר הדירה וילדיה מטופלים בלשכה לשירותים חברתיים באשדוד.

הנאשמת סיימה 11 שנות לימוד. תארה מורכבות משפחתית משמעותית במשפחת המוצא וילדות מורכבת בצל נכותה הרפואית, אשר הובילה לטענתה אף לקשרים עם צעירים ממוצא בדואי כבר בגיל 11, כאשר כבר בגיל 13 הכירה את אבי ילדיה. לטענתה, בשל מצבה שולבה במעון נעול ובהמשך בבית ספר מקצועי ובמסגרת יום לנערות בסיכון, אולם לאחר מכן חזרה לקשר עם אותו בן זוג. בגיל 16 הרתה, עברה להתגורר עם בן הזוג, והתאסלמה. לאחר מסכת התעללות, ורק לאחר שאותו בן זוג נאסר - הצליחה הנאשמת לעזוב את הכפר ולעבור לצפון לפני כ-4 שנים. משחזרה הנאשמת לאשדוד, שולבה בטיפול במרכז למניעת אלימות במשפחה, אך לא השלימה את הטיפול. כיום הנאשמת ואמה הן האפוסטרופסיות של ילדי הנאשמת. עוד מסרה הנאשמת כי כיום משלימה בגרויות ורוצה ללמוד הנדסאות רכב.

הנאשמת שללה שימוש בסמים למעט אירוע אחד בו לדבריה אולצה להשתמש בסם בעת שהייתה בהריון. עם זאת, מעדכן שירות המבחן ביום 17/12/20 עלה כי בבדיקת שתן שנערכה לנאשמת ביום 16/12/20 נמצאו שרידי סם מסוג קנאביס. הנאשמת תארה שימוש באלכוהול בנסיבות חברתיות.

באשר לנסיבות ביצוע העבירה טענה הנאשמת כי יש לה היכרות מוקדמת עם המתלוננת, אשר הפיצה כנגדה בעבר שמועות ברשת, וטענה כי באותו אירוע רצתה ליישר את ההדורים עם המתלוננת, אך חשה מאוימת מפני המתלוננת וחלק מהמשתתפים באותו מפגש חברתי. לדבריה - ניסתה להימלט וזרקה את הבקבוק בו אחזה, ורק בדיעבד הבינה שפגעה במתלוננת, אך ללא כוונה. הנאשמת הביעה חרטה על מעשיה, הכרה בפגיעה במתלוננת ורצון לפצותה.

הנאשמת שללה צורך במעורבות שירות המבחן בחייה, שכן לדבריה עסוקה בטיפול בילדיה. שירות המבחן התרשם כי לאור נסיבות חייה של הנאשמת, זו חיה בתפיסה הישרדותית, וכגורמי סיכון צוינו העדר יציבות, חשיפה מגיל צעיר לנורמות התנהגות עוברות חוק ולאלימות כפתרון קונפליקטים, וכן קושי ביצירת מערכות יחסים המאופיינות בנפרדות ובלקחת אחריות על חייה. עם זאת, התרשם שירות המבחן אף מתפקודה התקין כיום כאם ויכולתה להיעזר בגורמי המקצוע לצורך רווחת ילדיה ושאפיותיה הנורמטיביות.

בשים לב למפורט, בשל חוסר פניות מצד הנאשמת להשתלב בקשר טיפולי ובשל טענתה כי תתקשה לעמוד בענישה מסוג של"צ בשל הזמן הנדרש ממנה לטיפולים השונים בבנה - לא בא שירות המבחן בהמלצה הכוללת מעורבות שירות המבחן בעניינה של הנאשמת.

כמו כן, בהיעדר פגיעה קונקרטית לא מצא שירות המבחן כל סיבה להמליץ על הימנעות מהרשעה בדין.

4. לבקשת ב"כ הנאשמת הופנתה הנאשמת בשנית לשירות המבחן, על מנת שזה יוכל להגיש תסקיר משלים בהתייחס

לטענות בא כוחה לעניין סוגיית אי ההרשעה.

מהתסקיר המשלים מיום 02/03/21 עלה כי הנאשמת לא התייצבה לפגישה שתואמה עמה בחודש ינואר 2021 ולא יצרה קשר לתיאום פגישה חלופית. לאחר ששירות המבחן יצר עמה קשר בשנית בחודש פברואר 2021, טענה הנאשמת כי שהתה בבידוד ולכן לא התייצבה, ולמועד נוסף שתואם עמה לחודש פברואר לא התייצבה מאחר וטענה כי נכנסה, פעם נוספת, עם ילדיה לבידוד. משכך, נערכה עם הנאשמת שיחה טלפונית ביום 01/03/21.

בשיחה זו טענה הנאשמת כי קיבלה אישור לגראס רפואי ושיתפה כי צורכת סמים מסוג זה מגיל צעיר על רקע מצבה הבריאותי. בשיחה זו שללה הנאשמת בשנית קיום קשיים המצריך את התערבות שירות המבחן, וטענה כי נמצאת בקשר עם שירותי הרווחה לצורך הטיפול בבנה. הנאשמת טענה כי לומדת במכינה לצורך השלמת בגריות בשל רצונה ללמוד הנדסת רכב, וכי הרשעתה תפגע באפשרות העסקתה בתחום זה בעתיד. צוין כי על אף שהנאשמת מסרה שתעביר את האישור לגראס רפואי ואת אישור הלימודים לשירות המבחן - טרם הוצגו מסמכים אלה לשירות.

לאור המפורט, מאחר ולא עלתה פגיעה במצבה הנוכחי או העתידי של הנאשמת אשר מבסס נימוקים לאי הרשעה בדין - נמנע שירות המבחן מהמלצה לביטול הרשעתה.

טיעוני הצדדים

5. ב"כ המאשימה טענה למתחם ענישה הנע בין מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד למאסר בפועל.

בטיעוניה הפנתה לנסיבות ביצוע העבירה, לערכים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה מביצועה, לנזק אשר נגרם למתלוננת.

בתוככי המתחם טענה ב"כ המאשימה כי יש להטיל על הנאשמת ענישה ברף הנמוך של המתחם, לצד מאסר מותנה, התחייבות פיצוי וקנס.

ב"כ המאשימה נימקה עתירתה בנסיבות חייה המורכבות, כמפורט בתסקיר שירות המבחן, הבעת החרטה, לקיחת האחריות והיעדר עבר פלילי, ועל אף הסיכון להישנות עבירות מצד הנאשמת, לנזקקות הטיפולית ולעובדה כי הנאשמת לא פנויה לטיפול, וכן לעובדה כי בבדיקת שתן שמסרה נמצאו שרידי סם.

ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה לתמיכה בעתירתה.

6. ב"כ הנאשמת עתר לבטל הרשעתה בדין של הנאשמת משיקולי צדק, ולחילופין טען למתחם ענישה המתחיל ממאסר מותנה, ועל הטלת ענישה ברף התחתון של המתחם הכוללת, לכל היותר מאסר מותנה ופיצוי.

ב"כ הנאשמת טען כי הנאשמת חשה מאוימת בעת האירוע המתואר בכתב האישום, וזאת בשל האנשים הרבים שהיו באזור.

כמו כן, הפנה לנסיבות חייה המורכבות, כמפורט בתסקיר, לשיתוף הפעולה מצדה עם רשויות הרווחה, להשתלבות בלימודי מכינה, ולמוטיבציה שמביעה לתפקוד נורמטיבי על אף הקושי בשיתוף הפעולה עם שירות המבחן.

לטענת ב"כ הנאשם, יש להימנע מהרשעת הנאשמת אף בהיעדר המלצת שירות המבחן, וזאת לאור השתלבות בלימודי מכינה במכללת "עתיד" בתל אביב, ועתר כי יוגש תסקיר נוסף אשר יבחן סוגיה זו בשנית בשים לב לאמור.

ב"כ הנאשמת טען כי אין ללמוד מפסק הדין אליו הפנתה ב"כ המאשימה מאחר ונסיבות ביצוע העבירה באותו מקרה חמורות יותר לשיטתו. כמו כן, בבקשתו מיום 09/01/21 הפנה לפסיקה כתמיכה לעתירתו לחריגה ממתחם הענישה מטעמי צדק.

7. ביום 07/03/21, 3 ימים לאחר המועד שנקבע לשימוע גזר הדין ואשר נדחה אך בשל הודעת ב"כ הנאשמת כי נכנס לבידוד ומשכך לא התייצב למועד הדיון - הגיש ב"כ הנאשמת בקשה להפניה לפסיקה לתמיכה בעתירתו. כמו כן, במועד זה הוסיף כי יש להסב תשומת הלב לגילה הצעיר של הנאשמת בעת ביצוע העבירה, ולעובדה כי ממועד זה, לפני כ-3 שנים, ועד כה - לא נפתחו כנגדה תיקים נוספים.

8. במועד הטיעונים לעונש טענה הנאשמת כי בנה בן ה-5 בעל צרכים מיוחדים, על הרצף האוטיסטי, וכי לאור העובדה שמלווה אותו לטיפולים רבים - אין באפשרותה להשתלב בהליך טיפולי.

קביעת מתחם העונש ההולם:

9. **תיקון 113 לחוק העונשין** קובע מנגנון תלת-שלבי להליך גזירת העונש: בשלב הראשון יקבע מתחם העונש ההולם בהתחשב בעבירה ובנסיבות הקשורות בביצועה, בשלב השני תבחן התקיימותם של שיקולים חריגים המצדיקים סטייה מן המתחם שנקבע - פוטנציאל שיקום מיוחד או הגנה על שלום הציבור, ובשלב השלישי, ככל שנקבע שאין מקום לסטות ממתחם העונש ההולם, יגזר העונש הראוי בתוככי המתחם שנקבע, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה.

10. כתב האישום מתאר **אירוע אחד** ומכאן שיש לקבוע בגינו מתחם עונש הולם אחד.

11. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם **לעקרון ההלימה**. לשם קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

12. **הערכים החברתיים** אשר נפגעו כתוצאה מהעבירה עליה נותנת הנאשמת את הדין הם השמירה על כבוד האדם

והזכות לשלמות הגוף, לביטחון אישי ולשלווה.

13. עבירת התקיפה הגורמת חבלה של ממש, עליה נותנת הנאשמת את הדין - חמורה היא.

בע"פ **10538/09 מלקוניאן נגד מדינת ישראל (22/07/10)** נאמר ביחס לעבירות מסוג זה כי: **"מעשיו של המערער הינם חמורים וקשים. ... על כן, שב וחזר בית משפט זה על הצורך בענישה מחמירה ומרתיעה שתעביר מסר חד וברור כי אלימות אינה פתרון, ואף אם אדם נקלע לסיטואציה מתסכלת או מרגיזה אינו יכול להביא לפתרונה באמצעות כוח הזרוע".**

14. בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים בגין העבירה עליה נותנת הנאשמת את הדין מובילה למסקנה כי **הפגיעה בהם היא ברף הבינוני**, וזאת בשים לב מחד גיסא להיעדר תכנון מוקדם, לכך שמדובר באירוע נקודתי, ולעובדה כי המתלוננת שהתה עם אנשים נוספים אשר יתכן שגרמו לנאשמת לחוש מאוימת, ומאידך גיסא לעובדה שנעשה שימוש בבקבוק אלכוהול לצורך התקיפה, לנזק אשר נגרם למתלוננת, ולנזק אשר היה עלול להיגרם כתוצאה מהשימוש בבקבוק במהלך האירוע המתואר בכתב האישום.

15. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** בגין העבירה עליה נותנת הנאשמת את הדין מעלה כי קיים מנעד רחב של ענישה:

א. ברע"פ **6449/15 חלואני נגד מדינת ישראל (12/10/15)** דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של נאשם על חומרת עונשו. הנאשם הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בביצוע עבירת תקיפה בנסיבות מחמירות, וזאת לאחר שהוכח כי על רקע ויכוח בינו לבין המתלונן, ולאחר שהמתלונן הכה בפניו וגרם לו חבלה, נטל הנאשם פטיש והכה את המתלונן בראשו. כתוצאה מהאמור נגרם למתלונן חתך באוזנו השמאלית. על אף המלצת שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשם ומשלא נמצא נזק קונקרטי - הרשיע בית משפט השלום את הנאשם והטיל עליו 3 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. בית המשפט המחוזי קבע כי אין להימנע מהרשעת הנאשם וכן כי העונש שהוטל עליו איננו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת. בית המשפט העליון אימץ עמדת בית המשפט המחוזי ודחה כאמור את הבקשה.

ב. בעפ"ג (י-ם) **64130-06-15 סברי נגד מדינת ישראל (01/11/15)** נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע בביצוע עבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש, וזאת לאחר שחבט פעמיים בראשו של המתלונן במכות אגרופ וגרם לחתך שטחי באורך של כסנטימטר בראשו אשר הצריך תפירה. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע "מענישה מוחשית משמעותית (שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריא) ועד 12 חודשי מאסר בפועל". לאחר ששקל כלל השיקולים, לחומרה ולקולה, בעניינו של הנאשם, ובשים לב המלצת שירות המבחן להטלת מאסר בפועל למשך 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות - גזר על הנאשם 5 חודשי מאסר בפועל לצד הפעלת מאסר מותנה אשר היה תלוי ועומד כנגדו, שמחציתו הופעלה בחופף. בית המשפט המחוזי קבע כי בית משפט קמא איזן נכונה בין השיקולים השונים וכי לא קיימת סטייה קיצונית מרמת הענישה הראויה.

ג. בעפ"ג (ת"א) **32560-10-14 מדינת ישראל נגד בלס (18/03/15)** התקבל ערעורה של המדינה

בעניינו של נאשם אשר הורשע בביצוע עבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש, וזאת לאחר שהתכופף לעבר חלון רכבו של המתלונן, בעוד זה יושב ברכבו, והיכה אותו בפניו. כתוצאה מהמתואר נגרמו למתלונן כאב ראש ותזוזה של שיניים. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע ממאסר מותנה ועד 6 חודשי מאסר בפועל וגזר על הנאשם מאסר מותנה וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל אשר יכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר, והטיל על הנאשם 2 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וענישה נלווית.

ד. **בעפ"ג (מרכז) 33047-04-14 נחום נגד מדינת ישראל (08/07/14)** נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש, וזאת לאחר שהיכה בחלון רכבו של המתלונן, נופף לעבר פניו בצרור מפתחות, השליך אבן על רכבו, ולאחר מכן היכה את המתלונן באמצעות מקל וגרם לו חתך במצח, שהצריך טיפול רפואי. בית המשפט קמא קבע מתחם עונש הולם הנע ממאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 7 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי קבע כי בית משפט קמא שקל את כלל השיקולים הרלוונטיים במקרה זה, וכי צדק כשלא אימץ המלצת שירות המבחן להטלת של"צ.

ה. **בת"פ (ראשל"צ) 15223-01-12 מדינת ישראל נגד אברהמי (03/01/13)** הורשע הנאשם לאחר ניהול הוכחות בביצוע עבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש אשר הובילה לכך שלמתלונן נגרמה המטומה בעין. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין 3-12 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם הוטלו, בין היתר, 4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות.

16. **באשר לת"פ (ת"א-יפו) 21092-08-15 מדינת ישראל נגד חריזמן (14/02/17)** אליו הפנתה ב"כ המאשימה, העבירה בגינה הורשע אותו נאשם הייתה תקיפה סתם בלבד, וזאת לאחר שהכה באמצעות קסדה את המתלונן, פעם אחת בראשו ועוד פעמיים בגופו, וגרם לו לשריטה באגודלו ושפשוף בברכו. במקרה זה קבע בית המשפט מתחם ענישה הנע בין 2-6 חודשי מאסר בפועל אשר יכול וירוצו בעבודות שירות, והטיל על הנאשם חודשיים מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, וזאת על אף המלצת שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשם ולאחר שקבע כי לא הוכח נזק קונקרטי. עוד יצוין כי ככל הנראה מחמת טעות לא הפנתה ב"כ המאשימה לע"פ 19870-03-17 בעניינו של הנאשם, אשר הותיר את החלטת בית משפט השלום על כנה. מהאמור עולה כי אכן מדובר בתקיפה ממושכת יותר, כטענת ב"כ הנאשמת, אך עם זאת, באותו המקרה הורשע הנאשם בעבירה קלה יותר והנזק שגרם היה מינורי, וזאת בשונה מהמקרה המונח לפניי.

17. **לא מצאתי כי יש ללמוד מהפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשמת בבקשתו מיום 07/03/21 למקרה זה. ראשית, רע"פ 3969-16 רקח נגד מדינת ישראל (18/07/16)** התייחס אך לסוגיית הראייה החדשה וכלל לא התייחס לעונש אשר הוטל על הנאשם או למתחם העונש הראוי במקרים מסוג זה. שנית, **ברע"פ 6756-14 בן חמו נגד מדינת ישראל (15/01/15)** עתירת ב"כ הצדדים הייתה להסתפק בהטלת מאסר מותנה באותו התיק בשל נסיבותיו, ומשכך אין להסיק מפסיקת בית המשפט באותו עניין למקרה זה.

באשר ל-3 פסקי הדין הנוספים אליהם הפנה ב"כ הנאשמת, מדובר בפסקי דין של בתי משפט שלום אשר אינם מחייבים

או מנחים בית משפט זה.

מעבר לנדרש אציין כי בת"פ (תל אביב-יפו) 33847-10-16 מדינת ישראל נגד אלבו (17/07/19), על אף שקבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם מתחיל ממאסר מותנה, בפועל הטיל על הנאשם 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. כך גם בת"פ (רחובות) 45635-11-17 מדינת ישראל נגד איסוי (15/07/19). על אף שבית המשפט קבע כי מתחם הענישה מתחיל ממאסר מותנה - בפועל הוטל על הנאשם מאסר בפועל למשך 3 חודשים ויום לריצוי מאחורי סורג וברית. כמו כן, בת"פ (י-ם) 35934-03-18 מדינת ישראל נגד לוי (20/05/20) עתירת ב"כ המאשימה הייתה להסתפק בהטלת מאסר מותנה באותו התיק בשל נסיבותיו, ומשכך אין להקיש מאותו מקרה למקרה המונח לפניי.

18. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לפרמטרים הבאים:

א. התכנון שקדם לביצוע העבירה - מהמפורט עולה כי לא קדם תכנון לביצוע העבירה.

ב. הנאשמת היא המבצעת היחידה של העבירה.

ג. הנזק שנגרם למתלוננת כתוצאה מביצוע העבירה - מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כאמור כי כתוצאה ממעשיה של הנאשמת נגרמה למתלוננת חבלת ראש שהתבטאה בחתך בו בוצעה סגירה באמצעות סיכות.

ד. הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה - העובדה שהנאשמת תקפה את המתלוננת באמצעות בקבוק אלכוהול הייתה יכולה להוביל לכך שלמתלוננת היה נגרם נזק חמור משמעותית מזה שנגרם בסופו של יום.

ה. הסיבות שהביאו את הנאשמת לביצוע העבירה - מטיעוני ב"כ הנאשמת ומהמפורט בתסקיר שירות המבחן עולה כי לטענת הנאשמת, לה ולמתלוננת יש היכרות מוקדמת, ובאותו אירוע חשה מאוימת מפני המתלוננת וחלק מהאנשים שהיו איתה. כמו כן, טענה כי ניסתה להימלט וזרקה את הבקבוק בו אחזה ורק בדיעבד הבינה שפגעה במתלוננת, וזאת ללא כוונה.

אציין כי הנאשמת הודתה במסגרת הסדר טיעון לאחר ניהול משא ומתן בין הצדדים. בעובדות כתב האישום המתוקן, למעט נוכחות אנשים נוספים באירוע, אין זכר לטענות שטענה הנאשמת בפני שירות המבחן ועל כן אתן משקל מועט בלבד לטענות אלה (ראו: ע"פ 3667/13 חטיב נגד מד"י (14/10/14)).

19. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג') מצאתי כי מתחם העונש ההולם בגין העבירה עליה נותנת הנאשמת את הדין, בנסיבות ביצועה כמפורט, נע בין מאסר קצר בפועל אשר יכול וירוצה בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל.

שאלת ההרשעה

20. הכלל בהליך הפלילי הוא כי נאשם בגיר, שהוכחה אשמתו - יורשע בדין.

הימנעות מהרשעה היא חריגה המוצדקת רק במקרים נדירים, בהם לא מתקיים יחס סביר בין הנזק הצפוי לשיקום הנאשם מההרשעה, אשר יש לקבוע כי הוא ממשי וחרیف, לבין חומרת העבירה, אשר ניתן להימנע מהרשעת מבצעה מבלי שהדבר יפגע בשיקולי הענישה, באינטרס הציבורי ובערך המוגן. בית המשפט העליון קבע מספר שיקולים מנחים בעניין זה ובהם עברו הפלילי של הנאשם, חומרת העבירה, מידת הפגיעה בקורבנות העבירה, הערכת סיכון, דפוסיו של הנאשם, יחסו של הנאשם לעבירה, השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם ועוד.

ראו: ע"פ 2083/96 כתב נגד מדינת ישראל, פד"י נ"ב (3), 337 וע"פ 43351-08-14 אלמיו נגד מדינת ישראל (24/11/14).

במקרה המונח לפני שוכנעתי כי בעניינה של הנאשמת לא ניתן להימנע מהרשעה, ואנמק.

העבירה ונסיבות ביצועה -

21. אין ספק כי עבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש היא עבירת פשע חמורה, וזאת אף כפי שפורט לעיל. כמו כן, נסיבות ביצוע העבירה במקרה המונח לפניי אינן קלות. מדובר באירוע תקיפה שבוצע תוך שימוש בבקבוק ששימש כ"נשק קר" באירוע, שגרם לנזק לא מבוטל למתלוננת, ואשר אף יכול היה לגרום לנזק חמור יותר באותן הנסיבות.

כשאלה פני הדברים, סבורני כי סוג העבירה, בנסיבות ביצועה כמפורט, יאפשרו אי הרשעת המבצעת אותה רק במקרים בהם יוכח נזק משמעותי ביותר וחרוג עד מאוד, אם בכלל.

22. ברע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (01/01/13) נקבע כי בבוא בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, עליו להתייחס לנזק מוחשי קונקרטי, ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן עלול להיגרם לנאשם נזק בעתיד.

23. לאחר ששמעתי טענות ב"כ הנאשמת ועיינתי במסמך אשר הוצג לי במועד הדיון וכן בתסקירי שירות המבחן - שוכנעתי כי אין אינדיקציה לפגיעה ממשית וקונקרטית בעתידה התעסוקתי של הנאשמת.

הנאשמת אך משולבת בלימודי מכינה, טרם החלה בלימודים לרכישת מקצוע הנדסאות הרכב אשר נטען כי מעוניינת לרכוש, ולא הוצג כל מסמך אשר מעיד על פגיעה אפשרית בה גם אם כבר הייתה בעלת תעודת מקצוע בתחום זה או לקראת סיום הכשרתה לרכישתו.

מכל המפורט, כאמור, עולה כי לא הוכחה פגיעה קונקרטית בנאשמת באם תיוותר ההרשעה על כנה.

עוד יש להסב תשומת הלב לכך שאף שירות המבחן נמנע מהמלצה להימנעות מהרשעה במקרה זה, וזאת מאחר ולא מצא כל עילה לכך.

לאור המפורט, בשים לב לחומרת העבירה בנסיבות ביצועה, לצד היעדר פגיעה קונקרטית משמעותית בעתידה של הנאשמת - שוכנעתי כי במקרה זה לא קיימים שיקולים המצדיקים ביטול הרשעת הנאשמת.

24. במקרה דנן, אף לא קיימים שיקולים המצדיקים סטייה מהמתחם לקולה או לחומרה.

ברי כי מצבה האישי של הנאשמת יבוא לידי ביטוי בגזירת עונשה, אולם, כפי שפורט בהרחבה לעיל בפרק שסקר את האמור בתסקירי שירות המבחן, הנאשמת לא עברה כל הליך שיקומי אשר מצדיק חריגה ממתחם הענישה אשר נקבע.

צודק ב"כ הנאשמת כי לעיתים בית המשפט חורג ממתחמי ענישה לא רק בשל שיקולי שיקום אלא גם בשל שיקולי צדק. בעבר הבעתי דעתי לא אחת כי במקרים המתאימים, הגם שאין המלצה טיפולית שמובילה בהכרח לסטייה מהמתחם בשל שיקולי שיקום, יש מקום לחרוג ממתחמי ענישה בשל שיקולים רחבים יותר.

כלל ידוע הוא כי הענישה, גם לאחר כניסתו לתוקף של **תיקון 113 לחוק**, היא לעולם אינדיבידואלית.

ראו: ע"פ **433/89 אטיאס נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 3/10/89)** וכן ע"פ **10/86 זגל נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 09/06/86)**.

בת"פ **57734-12-15 מדינת ישראל נגד מליחי (05/02/18)** קבעתי כך: "אני סבורה כי יש לפרש שיקול השיקום האמור בחוק בצורה רחבה, באמצעות בחינת התנהלותו הכוללת של הנאשם במגוון תחומי חייו, ולא אך במובן הצר של השתלבות בהליך שיקומי במסגרת שירות המבחן. כל פרשנות אחרת, תוביל לצמצום לא סביר של שיקול הדעת השיפוטי והוצאה של שיקולים רחבים בגזירת הדין".

לא זו אף זו, הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 128) (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה), התשע"ו-2016, אשר נמצאת בהכנה לקריאה שנייה ושלישית, מציעה תיקון לחוק לפיו יהיה רשאי בית המשפט לקבוע את עונשו של הנאשם בחריגה ממתחם העונש ההולם אם מצא כי מתקיימת נסיבה מיוחדת ויוצאת דופן שאינה קשורה בביצוע העבירה, המצדיקה חריגה ממתחם העונש ההולם כדי למנוע עיוות דין. מדברי ההסבר להצעת החוק נלמד כי הסוג הראשון והמרכזי של נסיבות אלה הן "נסיבות אישיות מיוחדות המהוות 'נטל עונשי נוסף' מובהק על נאשם במידה המצדיקה חריגה לקולא מהמתחם וזאת כנגזרת של עקרון ההלימה", וזאת למשל בשל מצבו הרפואי של נאשם אשר יוצרת הבדל מבחינת "השפעת העונש" על הנאשם. מדברי ההסבר עולה כי רשימת הנסיבות אשר מפורטת בהצעת החוק איננה רשימה סגורה, וכי בית המשפט רשאי לשקול נסיבות נוספות.

הגם שקבעתי כך ועל אף הצעת החוק הקיימת היום, במקרה דנן אינני סבורה כי ישנה הצדקה לחריגה מהמתחם גם

בשל שיקולי צדק.

אינני מתעלמת מהעובדה כי מדובר בנאשמת בעלת רקע משפחתי מורכב שהייתה, לטענתה, קורבן בעבר לאירועי אלימות וכיום עושה כמיטב יכולתה לגדל את שני בניה בסיוע גורמי הרווחה. עם זאת, לא ניתן לומר כי בכל מקרה בו נאשמת מגיעה מרקע משפחתי מורכב ניתן לחרוג ממתחמי ענישה בשל שיקולי צדק.

לצורך חריגה ממתחם הענישה בשל שיקולי צדק על בית המשפט להשתכנע כי קיים שינוי משמעותי באורחות חייה של הנאשמת וקיימת הפחתה משמעותית להישנות עבירות או שקיים שיקול משמעותי אחר כדוגמת שיקול רפואי.

במקרה דנן, כמפורט לעיל, הנאשמת אמנם הגיעה למספר פגישות בשירות המבחן אך בסופו של יום לא השתלבה בכל הליך טיפול משמעותי. זאת ועוד, על אף טענותיה כי פועלת כדי לקדם עצמה לעבר ניהול אורח חיים נורמטיבי, בפועל בדיקת שתן אחת שעשתה בשירות המבחן העידה על שימוש בחומרים ממכרים ואף על פי כן היא הכחישה שימוש בסמים. מתסקיר שירות המבחן אף עלה כי הנאשמת לא עובדת, מתקיימת מקצבאות הביטוח הלאומי, ואמה משמשת יחד עמה כאפוטרופוסית לילדיה.

כך יוצא כי מעבר להצגה של מסמך ממנו עולה כי רק נרשמה ללימודי מכינה, בפועל אין כל אינדיקציה משמעותית לשינוי באורחות חייה שיש בו כדי להצדיק חריגה ממתחמי הענישה בשל שיקולי צדק.

גם מצבה הרפואי איננו מצדיק חריגה ממתחמי ענישה. עסקינן בנאשמת צעירה שאחוזי הנכות בעניינה נובעים ממצב תפקודי של ידה.

ודוק, מדובר במצב רפואי שמלווה אותה לאורך השנים, גם עת ביצעה את עבירת התקיפה.

נכות של 64% הנובעת ממצב תפקודי של יד איננה מהווה נסיבה רפואית כל כך חריגה שמצדיקה חריגה ממתחמי ענישה, והיא בוודאי איננה דומה לפסק הדין אליו הפנה ב"כ הנאשמת.

גזירת העונש המתאים לנאשם:

25. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה **(סעיף 40א)**. במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות-

א. הפגיעה של העונש בנאשמת ובמשפחתה - מתסקיר שירות המבחן ומטענות ב"כ הנאשמת והנאשמת עצמה עולה כאמור כי הנאשמת היא אם ל-2 ילדים קטנים, אשר אחד מהם בעל צרכים מיוחדים, מצוי על הרצף האוטיסטי, וזקוק לטיפולים רבים אליהם מלווה על ידי הנאשמת. כמו כן, הנאשמת כאמור סובלת מנכות רפואית. ברי כי הטלת עונש של מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ובוודאי שמאחורי סורג וברח - עשויים לפגוע בנאשמת ובילדיה.

ב. נטילת האחריות של הנאשמת על מעשיה וחזרתה למוטב או מאמציה לחזור למוטב - כמפורט לעיל, הנאשמת הודתה בעובדות כתב האישום המתוקן, לקחה אחריות על מעשיה והביעה עליהם צער. כמו כן,

משולבת כיום בלימודי מכינה, ושירות המבחן התרשם כי מתפקדת כיום בצורה תקינה כאם ומביעה שאיפות נורמטיביות. עם זאת, הנאשמת שללה כאמור אפשרות להשתלב בהליך טיפולי ואף שללה אפשרות לביצוע של"צ - וזאת מאחר ולדבריה עסוקה בטיפול בילדיה, ומשכך אף נמנע שירות המבחן מהמלצה הכוללת את מעורבות השירות בעניינה של הנאשמת. עוד יש לציין כי בבדיקת שתי שמסרה הנאשמת נמצאו שרידי סם.

ג. מאמצי הנאשמת לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בגינה - מתסקיר שירות המבחן
עולה כי הנאשמת הכירה בפגיעה במתלוננת והביעה רצון לפצותה.

ד. עברה הפלילי של הנאשמת - הנאשמת נעדרת עבר פלילי ולא נפתחו כנגדה תיקים נוספים מעת ביצוע העבירה.

24. במצב דברים זה, בשים לב לנסיבותיה האישיות והמשפחתיות החריגות והמורכבות של הנאשמת, לגילה הצעיר בעת ביצוע העבירה, ולהיעדר עבר פלילי - אני סבורה כי ניתן להסתפק בענישה ברף התחתון של המתחם, דהיינו עונש מאסר קצר לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד ענישה נלווית.

עם זאת, מחוות דעת הממונה שהוגשה ביום 24/06/21 עולה כי הנאשמת התייצבה לראיון התאמה, לא נמצאה מניעה מודיעינית לשלבה במערך עבודות השירות, אך מצבה הרפואי הוביל לקביעת מגבלות רבות להעסקתה. בשל אותן מגבלות ובשל מצבה הרפואי, **לא נמצא מעסיק אשר הסכים להעסיקה** ולפיכך, לא נמצא מקום השמה מתאים.

דהיינו, על אף מצבה הרפואי, ניתן היה לשבצה למקום העסקה במגבלות מסוימות, אך לא נמצא מעסיק מתאים שהסכים להעסיקה תחת מגבלות אלה.

במצב דברים זה, עולה השאלה האם בשל מצב רפואי בגינו לא נמצא מעסיק שמוכן להעסיקה יהא זה צודק ונכון להורות על ריצוי המאסר מאחורי סורג ובריח?

סבורני כי במקרה זה התשובה לשאלה זו היא שלילית ואנמק.

עסקין בנאשמת צעירה, אם חד הורית לשניים, האחד עם צרכים מיוחדים, שעל אף העדר המלצה טיפולית עשתה מאמצים להראות תפקוד נורמטיבי ובכלל זה אף השתלבה בלימודי מקצוע.

לא זו אף זו, הנאשמת נמצאה מתאימה לביצוע עבודות שירות תחת מגבלות, אך לא נמצא מעסיק שיסכים להעסיקה תחת מגבלות אלה. דהיינו, מצבה הרפואי הוא שהוביל להעדר התאמה.

כב' השופט, כתוארו אז, א' רובינשטיין ברע"פ 1/09 ג'וג'ו אסרף נגד מדינת ישראל (17/03/10) התייחס לסוגיה זו בקובעו כך: **"נציין כי במובן הערכי אין מצבו של אדם עם מוגבלויות צריך לדעתנו להיות שונה לרעה מזה של כל אדם, לא רק בשל חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, תשנ"ח-1998, המדבר (סעיף 2) בזכותו להשתתפות שיוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי החיים', אלא בשל חובת הגינות שאינה טעונה חוק, והיא**

מעוגנת בערכים אנושיים בסיסיים. הרי לא יתכן, כי אדם עם מוגבלות ייאסר במקום שאחר לא ייאסר".

[ראו גם: ע"פ 2383/16 קאעוד תמימי חמזה נגד מדינת ישראל (02/01/17) וע"פ (מחוזי ירושלים) 2208/10 יוסף גולדציאן נגד מדינת ישראל (06/05/10)]

דהיינו, יתכנו מקרים בהם על אף ההצדקה מלכתחילה להטיל מאסר בדרך של עבודות שירות על נאשם, ככל שהעדר התאמה לריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות נובע ממצב רפואי, לא יהיה זה צודק להורות על שליחת הנאשם אל מאחורי סורג ובריח.

במצב דברים זה, אני נמנעת מהטלת רכיב ענישה הכולל מאסר ומסתפקת בענישה צופה פני עתיד. עם זאת, לאור ההקלה המשמעותית בענישה זו, ובהעדר התאמה של הנאשמת לריצוי עונש בדמות צו של"צ, רכיבי הענישה הכלכליים יהיו משמעותיים.

25. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים:

1. 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום שלא תעבור שוב עבירה לפי סימן ח' לפרק י' לחוק העונשין.
2. התחייבות בסך 2,000 ₪ להימנע במשך שנתיים מביצוע עבירה לפי סימן ח' לפרק י' לחוק העונשין.
3. פיצוי בסך 3,000 ₪ למתלוננת.
הפיצוי ישולם ב-6 תשלומים שווים ורצופים.
תשלום ראשון תוך חודש ימים מהיום.
מצורף טופס פרטי ניזוק.
4. הנאשמת תשלם קנס על סך 2,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורת הקנס.
הקנס ישולם ב-4 תשלומים שווים ורצופים. תשלום ראשון תוך 7 חודשים מהיום.
זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ' תמוז תשפ"א, (30 יוני 2021)